

ARTVIN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

Artvin 2008

Artvin Çoruh Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği

Amaç

Madde 1- Bu yönetmeliğin amacı Artvin Çoruh Üniversitesi enstitülerinde lisansüstü eğitim-öğretimde uygulanacak esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu yönetmelik, 2547 sayılı kanunun 65. maddesi gereğince Üniversitelerarası Kurul tarafından yayınlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile bu konuda yetkili üst kurum ve kurullarca alınan ilke kararlarına göre, Artvin Çoruh Üniversitesi lisansüstü eğitim-öğretim programlarının nasıl düzenleneceğini, sınav ve değerlendirilmenin nasıl yapılacağını kapsar.

Lisansüstü eğitim, yüksek lisans (bilim uzmanlığı, yüksek mühendislik, sanatta yüksek lisans), doktora ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlik programından oluşur.

Artvin Çoruh Üniversitesi'nde lisansüstü eğitim; fen bilimleri ve sosyal bilimler enstitülerinde yapılır.

Tanımlar

Madde 3- Bu yönetmelikte geçen;

Üniversite: Artvin Çoruh Üniversitesini,

Rektörlük: Artvin Çoruh Üniversitesi Rektörlüğünü,

Senato: Artvin Çoruh Üniversitesi Senatosunu,

Enstitü: Artvin Çoruh Üniversitesine bağlı olarak lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,

ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,

ÜDS: Üniversitelerarası Dil Sınavını,

TOEFL: Test of English as a Foreign Language'ı

IELTS: International English Language Testing System'i,

GRE: Graduate Record Examination'ı

GMAT: Graduate Management Admission Test'i,
ifade eder.

Öğrenci Kabulü

Madde 4- Artvin Çoruh Üniversitesi'nde yürütülen lisansüstü eğitim programlarına öğrenci alınıp alınmayacağı, alınacaksa kontenjan tespiti Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın; sanat dallarında ise Enstitü Anasanat Dalı Başkanlığı'nın teklifi, Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararı ve Üniversite Yönetim Kurulu'nun onayı ile yapılır.

Enstitünün öğrenci kabul edeceği yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik programlarının adları, bu programlara kabul edilecek öğrenci kontenjanları, başvuru için gerekli belgeler, başvuru ve sınav tarihleri ile varsa diğer koşullar Artvin Çoruh Üniversitesi Rektörlüğü tarafından ilan edilir. Söz konusu ilân, her yarıyıl başında öğrenci almak üzere verilebilir.

Madde 5- Lisansüstü öğretime başvuracak adaylar ilanda belirtilen başvuru süresi içinde, istenilen belgelerle ilgili enstitüye başvururlar.

Madde 6- a) Yüksek lisans programına başvuracak adayların lisans diplomasına ve ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES) sonuç belgesine sahip olmaları gerekmektedir. Başvuru kabullerinde anabilim dalları için farklı ALES puanı alt sınırları belirlenebilir. Başvurularda 55 standart ALES puandan az olmamak koşuluyla hangi puan türünün hangi anabilim dalları için kullanılacağı ve başvuru kabulünde anabilim dalları için ALES puanının alt sınırının ne olacağı, ilgili Enstitü Yönetim Kurulu'nun önerisi ve senato tarafından düzenlenen yönetmelikle belirlenir. Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES puanının yanı sıra gerekirse, lisans not ortalaması ve mülakat sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken diğer belgeler (referans mektubu, neden yüksek lisans yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar vb.), ALES puanının % 50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı, yüksek lisans giriş başarı notunun alt sınırı ve hangi düzeyde yabancı dil bilgisi gerektiği senato tarafından düzenlenen yönetmelikle belirlenir. Üniversite yalnızca ALES puanı ile de öğrenci kabul edilebilir. Kontenjanlar en başarılı adaylardan başlanarak doldurulur. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

b) Doktora programlarına başvuracak adayların bir lisans veya yüksek lisans diplomasına ve ALES sonuç belgesine sahip olmaları gerekmektedir. Başvurularda 55 (lisans diplomasıyla başvuranlardan 70) standart ALES puanından az olmamak koşuluyla hangi puan türünün hangi anabilim dalları için kullanılacağı ve başvuru kabulünde anabilim dalları için ALES puanının alt sınırının ne olacağı, ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun önerisi ve senato tarafından düzenlenen yönetmelikle ile belirlenir ve ilan edilir. Doktora programlarına öğrenci kabulünde, ALES puanı yanı sıra gerekirse, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken diğer belgeler (referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar vb.), ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ve doktora giriş başarı notunun alt sınırının ne olacağı ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun önerisi ile senato tarafından belirlenir. Yalnızca ALES puanı ile de öğrenci kabul edilebilir. Ancak doktora programına öğrenci kabulünde ÜDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puana eşdeğer bir puan, yabancı uyruklu öğrenciler için ana dilleri dışında

İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden ÜDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puana eşdeğer bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre yükseltilmesi konusunda üniversite senatosu yetkilidir. Kontenjanlar en başarılı adaylardan başlanarak doldurulur. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

c) Sanatta Yeterlik Programlarına başvuracak adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına ve ALES sonuç belgesine sahip olmaları gerekmektedir. Başvuru kabullerinde anabilim dalları için farklı ALES puanı alt sınırları belirlenebilir. Başvurularda 55 (lisans diplomasıyla başvuranlardan 70) standart ALES sözel puanından az olmamak koşuluyla başvuru kabulünde anabilim dalları için ALES puanının alt sınırının ne olacağı, başvuru için adayların sağlaması gereken diğer belgeler (referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar v.b.) ve Sanatta Yeterlik giriş başarı notunun ve yabancı dil seviyesi notunun alt sınırının ne olacağı, senato tarafından belirlenir ve ilan edilir. Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile yalnızca ALES puanı ile de öğrenci kabul edilebilir. Kontenjanlar en başarılı adaylardan başlanarak doldurulur. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

d) Yüksek lisans ve doktora programları ile sanatta yeterlik çalışmasına, hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvuracağı Üniversitelerarası Kurul kararı ile belirlenir; ancak Enstitü Kurulu'nun teklifi ile Üniversite Senatosu, belirlenen programlar dışında da öğrenci kabulüne karar verebilir.

e) Artvin Çoruh Üniversitesi Senatosu gerek gördüğü takdirde bazı veya tüm anabilim dallarına alınacak öğrenciler için yabancı dil hazırlık şartı isteyebilir. Bu koşulun, lisansüstü programlarına öğrenci alımı için yapılan ilanlarda, hangi anabilim dalları için gerekli olduğunun belirtilmesi gerekmektedir. Yabancı dil hazırlığı uygulanacak programlara kabul edilen öğrenciler, Üniversite Senatosu'nun aldığı karar doğrultusunda, yabancı dil seviye tespit sınavına alınırlar. Bu sınavın yapılış yöntemi ve değerlendirmesi, Üniversite Senatosu'na kabul edilen esaslar çerçevesinde yürütülür. Bu sınav sadece İngilizce olarak yapılır. Lisans ve/veya yüksek lisans eğitimini İngilizce olarak yapanlar ile herhangi bir üniversitede İngilizce hazırlık sınıfı okuyup başarılı olanlar, Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavında (ÜDS) veya Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Tespit Sınavında (KPDS) ve Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen İngilizce Yabancı Dil sınavlarından birinde Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen alt sınır puanını alanlar Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla Yabancı Dil sınavından muaf sayılabilirler. İngilizce muafiyetle ilgili belgelerin geçerlilik süresi 5 yıldır.

Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavı'ndan Üniversite Senatosunun koyduğu esaslara göre başarılı olan veya Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile muaf sayılan öğrenciler, lisansüstü programlara kayıt yaptırırlar. İngilizce bilgisi yeterli bulunmayan öğrenciler ise İngilizce eğitime tabi tutulurlar. İngilizce hazırlık eğitiminde geçirilen süre

Lisansüstü eğitim-öğretim sürelerinden sayılmaz. Yabancı dil hazırlık programına devam eden öğrenciler lisansüstü derslere yazılamaz. Yabancı dil hazırlık programını verilen süre içinde tamamlayamayan veya başarı belgesini getiremeyen öğrencilerin ilgili enstitü ile ilişkileri kesilir.

f) Yeni kurulan ve gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine lisansüstü eğitim yaptırmak maksadıyla alınan araştırma görevlileri, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün teklifi Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulu'nun görüşü ve Yükseköğretim Kurulu'nun kararı ile yeniden sınav ve değerlendirme yapılmaksızın, lisansüstü öğretim yapmak üzere üniversitemiz enstitülerinin ilgili programlarında görevlendirilebilirler. Bu araştırma görevlilerinin tez projeleri, kendi üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin araştırma fonlarından öncelik verilerek suretiyle desteklenir.

Özel Durumlarda Öğrenci Kabulü

Madde 7- Yabancı uyruklu adaylarla yurt dışında ikamet eden Türk adayların lisansüstü programlara kabullerinde, ALES veya uluslararası düzeyde eşdeğer kabul gören bir sınav (GRE, GMAT gibi) puanı yanı sıra gerekirse, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucu da değerlendirilebilir (Lisans derecesi ile doktora veya sanatta yeterlik programına başvuracakların lisans mezuniyet not ortalamasınının 4 üzerinden en az 3,20 olması gerekir). Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile, başvuru için adayların sağlaması gereken diğer belgeler (referans mektubu, neden lisansüstü eğitim almak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar vb.), ALES veya uluslararası düzeyde eşdeğer kabul gören bir sınav puanının % 50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ve yüksek lisans veya doktora giriş başarı notunun alt sınırının ne olacağı ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun Onayı ile belirlenir. Üniversite Yönetim Kurulunun Kararı ile, yalnızca ALES veya uluslararası düzeyde eşdeğer kabul gören bir sınav puanı ile de öğrenci kabul edilebilir. Kontenjanlar en başarılı adaylardan başlanarak doldurulur. Sonuçlar ilgili enstitü tarafından ilan edilir. Bu öğrenciler, ikamet ettikleri ülkede İngilizce eğitim yapan bir öğretim kurumundan mezuniyetleri veya İngilizce bilgilerini belgeleyen yeterli TOEFL veya eşdeğer sınav sonuçlarını ibraz etmeleri halinde Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile İngilizce Yeterlik Sınavından muaf sayılabilirler. Gerekli görülen hallerde bunların dil ve bilim seviyelerinin tespiti için sınav yapılabilir. Noksanları tespit edilenlere noksanları tamamlattırılır.

Bilimsel Hazırlık Programına Öğrenci Kabulü

Madde 8- a) Yüksek Lisans ve doktora veya sanatta yeterlik programlarında, nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla Bilimsel Hazırlık Programı uygulanabilir:

I. Lisans derecesini, başvurdukları yüksek lisans veya doktora yahut sanatta yeterlik programından farklı alanlarda almış olan adaylar,

II. Lisans derecesini, başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans programı adayları,

III. Lisans veya yüksek lisans derecelerini başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan doktora yahut sanatta yeterlik adayları,

IV. Lisans veya Yüksek lisans derecesini, başvurdukları doktora yahut sanatta yeterlik programından farklı alanda almış olan adaylar.

b) Bilimsel Hazırlık Programına, ana Yönetmeliğin 6. maddesinin a, b, c ve d bentlerindeki esaslara göre başarılı olan öğrenciler kabul edilir. Öğrencinin alması gereken dersler, ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir.

c) Bilimsel Hazırlık Programı'nda alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez. Ancak, Bilimsel Hazırlık Programı'ndaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

d) Bilimsel Hazırlık Programı ile ilgili devam, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer hususlar "Artvin Çoruh Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği" esaslarına göre yapılır.

e) Bilimsel Hazırlık Programı'nda geçirilecek süre en çok bir takvim yılıdır. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz. Bu programda geçirilen süre, bu yönetmelikte belirtilen yüksek lisans veya doktora yahut sanatta yeterlik programı sürelerine dahil edilmez.

Özel Öğrenci Kabulü

Madde 9- Bir Yükseköğretim Kurumu mezunu veya öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, ders sorumlusunun görüşü, ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrenci olarak kabul edilenlerin eğitim-öğretim, sınav ve disiplin ile ilgili konuları, mevcut yönetmeliklerdeki esaslara göre yürütülür. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

Yatay Geçiş Yoluyla Öğrenci Kabulü

Madde 10- Artvin Çoruh Üniversitesi içindeki başka bir Enstitü Anabilim yahut Anasanat Dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış ve başarılı olmuş öğrenciler, giriş sınavı başarı notunun aynı yarıyıldan yatay geçiş yapmak istediği anabilim dalına kabul edilen öğrencilerin almış oldukları puandan düşük olmaması ve Madde 6-a, 6-b veya 6-c'ye uygun olması koşuluyla Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararı ile, Artvin Çoruh Üniversitesi'nde yürütülen lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilirler. Bu kararda öğrencinin kabul edildiği programdaki ders yükümlülüklerinin hangilerinden muaf tutulacağı ayrıca belirtilir. Yatay geçiş yolu ile kabul edilen öğrenciler, gerektiğinde Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile Bilimsel Hazırlık Programı'na tabi tutulurlar.

Artvin Çoruh Üniversitesi'nden farklı yükseköğretim kurumlarından gelen öğrenciler için kredi eşdeğerliği ve ders uyumu, ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın görüşü alınarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Doktora programına tez aşamasında yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler, ancak kredi eşdeğerliği ve ders uyumu koşullarını sağladıktan sonra yeniden yeterlik sınavına girmek şartıyla ilgili programa kabul edilebilirler.

Artvin Çoruh Üniversitesi dışındaki bir üniversiteden yatay geçiş yapan öğrencinin, yatay geçiş yaptığı anabilim ve bilim dalında İngilizce hazırlık uygulaması var ise, söz konusu öğrencinin İngilizce Yeterlik Sınavı'ndan veya eşdeğer bir İngilizce sınavından başarılı olması gerekir

Lisansüstü Programlara Kayıt

Madde 11- Yüksek lisans, doktora yahut sanatta yeterlik giriş sınavını hazırlık programları ve uygulamaları dahil, kazanan adayların listesi Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir ve Enstitü Müdürlüğü tarafından ilan edilir. Enstitüye girmeye hak kazanan adayların kayıtları Artvin Çoruh Üniversitesi tarafından ilan edilen "Akademik Takvim'de belirtilen günlerde yapılır. Sınavı kazanan adaylar Enstitü Yönetim Kurulunca belirtilen tarihler arasında kesin kayıtlarını yaptırırlar. Süresi içinde kesin kaydını yaptıramayan adaylar haklarını kullanmamış sayılır ve herhangi bir hak iddia edemezler.

Artvin Çoruh Üniversitesi'nin lisansüstü programlarına kabul edilen öğrenciler her yarıyıl başında akademik takvimde belirtilen tarihlerde kayıt yenilemek zorundadır. Bunun için öğrenciler bir yarıyıl için Akademik Takvim'de belirtilen tarihlerde o yarıyıl için Enstitü Kurulu'nca açılan dersler arasından danışmanlarıyla belirleyecekleri dersleri seçerek, öğrenci katkı payını ödediğini gösteren belge ile birlikte kayıt yaparlar. Bu işlemler tamamlanmadan öğrencinin kaydı yenilenmiş sayılmaz. Mazeretsiz olarak, iki yarıyıl kaydını yaptırmayan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Mazereti nedeniyle, kaydını akademik takvimde belirtilen süre içerisinde yaptıramayan ve mazereti Yönetim Kurulu'na kabul edilen öğrenciler, akademik takvimde belirtilen ders ekleme-ders silme dönemi içinde kayıtlarını yaptırabilirler. Bu süre içerisinde de mazereti nedeniyle kaydını yaptıramayan öğrenci, bir defaya mahsus olmak üzere bunu izleyen yarıyılın başında kaydını yaptırır. Aksi halde öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Bu şekilde kaybedilen süre öğrenim süresinden sayılır.

Öğretim Yılı

Madde 12- Lisansüstü öğretim yılı, "Artvin Çoruh Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Sınav Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliği"nin ilgili maddesi uyarınca belirlenen akademik takvimin ayıdır.

Lisansüstü Dersler ve Ders Seçimi

Madde 13- Lisansüstü dersler ile varsa ön şart dersleri, bunların kredi saatleri, okutulacak yarıyıllar, sorumlu öğretim üyeleri, enstitüyü oluşturan ilgili anabilim/anasanat dalının önerisi üzerine Enstitü Kurulu'na karara bağlanır ve ilan edilir. Lisansüstü düzeydeki dersler öğretim üyelerince verilir. Zorunlu hallerde Enstitü anabilim yahut anasanat dalı başkanının gerekçeli önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile doktoralı öğretim görevlilerine ve Devlet sanatçısı veya sanatta yeterliği olan öğretim elemanlarına da lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir.

Lisansüstü öğrencilerin alacağı dersler, Enstitü Yönetim Kurul kararı ile kabul edilmiş dersler içerisinde her yarıyıl başında belirlenir (Danışman atandığı durumda danışman onayı gereklidir) ve Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın teklifi ile Enstitüye bildirilir. Öğrenciler yarıyıl başladıktan sonra, en çok iki hafta içerisinde danışmanın uygun görüşünün alınması koşuluyla o yarıyıl programında mevcut olan başka dersleri programlarına ekleyebilirler veya devam etmekte olduğu dersleri bırakabilirler. Bu değişiklik, ancak anılan süre içerisinde danışmanın ve Anabilim Dalı Başkanlığının başvurusu ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile gerçekleşir.

Öğrenci her yarıyıl kendi danışmanı tarafından açılan "Uzmanlık Alan Dersi"ne kayıt yaptırmakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersleri enstitü yönetim kurulunun öğrencinin tez danışmanını atadığı tarihte başlar ve mezuniyetine ya da ilişkisinin kesilmesine karar verdiği tarihe kadar devam eder. Bu dersler yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam edebilir. Uzmanlık alan dersi krediden sayılmaz. Uzmanlık Alan Dersi, öğrenci başına haftalık 4 (4+0+0) kredi saati geçmemek kaydıyla en fazla toplam 8 teorik saat olabilir. Danışman, her bir öğrenci için ayrı ayrı ya da tez konuları benzer olduğunda ortak olarak Uzmanlık Alan Dersi açıp yürütebilir. Ortak açılması durumunda söz konusu dersin ücretlendirilmesi tek ders olarak değerlendirilir. Uzmanlık alan dersine ilişkin esaslar, Senato tarafından belirlenir ve Enstitü Yönetim Kurulunca uygulanır.

Lisansüstü Derslerin Kredi Değerleri

Madde 14- Bir lisansüstü dersinin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bu dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır. Lisansüstü derslerin kredi/saat değerleri hangi lisansüstü derslerin kredisiz olacağı, ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın görüşleri de alınarak Enstitü Kurulu'na kararlaştırılır ve öğretim planlarında belirtilir. Bir dersin kredi değeri aşağıdaki çizelgeye göre belirlenir:

Öğretim Çalışmasının Türü	Haftalık Saati	Kredi Değeri
Teorik Ders	1	1
Uygulama	2	1
Laboratuvar, Seminer, Proje, Atölye ve benzeri çalışmalar	1-4	1
Laboratuvar, Seminer, Proje, Atölye ve benzeri çalışmalar	5-8	2
Laboratuvar, Seminer, Proje, Atölye ve benzeri çalışmalar	9-13	3
Laboratuvar, Seminer, Proje, Atölye ve benzeri çalışmalar	14-16	4

Ders Sınavları ve Değerlendirme

Madde 15- Öğrenciler, yarıyıl içi sınav ve çalışmalarının yanında yarıyıl sonu sınavına da tabi tutulurlar. Her yarıyılta bir ara sınav ve bir dönem içi etkinliği (proje, ödev veya kısa sınav) yapılır.

Yarıyıl sonu sınavına girebilmek için:

- Teorik derslerin en az % 70'ine katılmak;
- Uygulama veya varsa laboratuvarların en az % 80'ine katılmak;
- Uygulama veya laboratuvarlarda başarılı olmak gereklidir.

Yarıyıl sonu sınavına girmiş bir öğrenciye verilecek yarıyıl ders notu'nun hesaplanması, yarıyıl içi sınav (%30) ve yarıyıl içi çalışmaları (%20) ile yarıyıl sonu sınavı (%50) göz önünde tutularak belirlenir. Yarıyıl sonu sınavını gerektirmeyen dersler ilgili değerlendirme Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın görüşleri de alınarak Enstitü Kurulu'nun kararı ile belirlenir ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'na bildirilir. Bu durumda, yarıyıl ders notu öğrencinin yarıyıl içi çalışmaları göz önünde tutularak verilir. Bir ders ve o dersin uygulama veya laboratuvarı ayrı ayrı değerlendirilebilir. Bu takdirde yukarıdaki hükümler ders ve uygulama veya laboratuvar için ayrı ayrı uygulanır. Yarıyıl ders notu Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'na verildiği anda kesinleşir.

Ders Notları

Madde 16- Öğrencilerin aldıkları her ders için, katsayıları ve 100 puan üzerinden karşılıkları aşağıda gösterilen harf notlarından biri, öğretim üyesi tarafından yarıyıl ders notu olarak takdir olunur.

Puan	Yarıyıl Ders Notu	Katsayısı
90-100	AA	4.0
85-89	BA	3.5
80-84	BB	3.0
75-79	CB	2.5
70-74	CC	2.0
60-69	DC	1.5
50-59	DD	1.0
40-49	FD	0.5
39-ve altı	FF	0.0

- E - Eksik
- G - Geçer (Başarılı)
- K - Kalır (Başarısız)
- S - Süren Çalışma
- D - Devamsız

İlgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığınca kabul edilen mazeretleri nedeniyle, herhangi bir dersin yarıyıl sonu sınavına giremeyen öğrencilere, o dersten (E) notu verilir. (E) notu verilen ders için, ilgili Anabilim Dalı Başkanlığınca bir sınav tarihi tespit edilir. Bir sonraki yarıyılın son ders ekleme gününe kadar değişmeyen (E) notu, 15 nci madde hükümlerine göre ve yarıyıl sonu sınav notu sıfır alınarak harf notuna dönüştürülür.

(G) notu, kredisiz olarak alınan dersler, uzmanlık alan dersleri, alan, klinik ve laboratuvar çalışmaları, seminerler ve tez çalışmalarını başarı ile tamamlayan öğrencilere verilir. (G) notu ayrıca Artvin Çoruh Üniversitesi dışından nakil yolu ile gelen öğrencilere evvelce almış oldukları ve eşlikleri ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nun görüşleri de alınarak, Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararı ile tanınan dersler için verilir. Dışarıdan yatay geçiş yoluyla gelip yönetmelik gereğince herhangi bir dersi tekrarlaması gereken öğrencilere (G) notu verilmez. (G) notu ortalama hesaplarına katılmaz.

(K) notu, kredisiz olarak alınan dersler, uzmanlık alan dersleri, alan, klinik ve laboratuvar çalışmaları, seminerler ve tez çalışmalarında başarı gösteremeyen öğrencilere verilir. Bu not ortalama hesaplarına katılmaz.

(S) notu, tez çalışmalarını başarılı olarak sürdürmekte olan öğrencilere verilir. (S) notu ortalama hesaplara katılmaz. Tez teslim edildiğinde (S) notu (G) notuna çevrilir.

(D) notu devamsız öğrencilere verilir.

Bir öğrencinin, bir dersten başarılı sayılabilmesi için, o dersten yarıyıl notu olarak, yüksek lisans programında en az (CC); doktora yahut sanatta yeterlik programında ise en az (BB) almış olması gereklidir. Öğrenci asgari ders ve kredi koşullarını sağladığı durumda da, başarısız olduğu ders(ler)i tekrar almalı veya danışmanı'nın onayı ile tekrar edilen ders(ler)'in yerine başka ders(ler) almalıdır.

Notlarda Maddi Hata

Madde 17- Yarıyıl içi ve yarıyıl sonu sınavlarının notlarında herhangi bir maddi hatanın yapılmış olması halinde düzeltme işlemi öğrencinin, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'na başvurusu üzerine ilgili öğretim üyesince karara bağlanır ve durum enstitüye iletilir. Bu işlemin, sınav sonuçları ilan edildikten sonra en geç 7 gün içinde yapılmış olması gerekir.

Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından açıklanan yarıyıl ders notları ile ilgili herhangi bir maddi hatanın öğretim üyesi tarafından fark edilmesi halinde, bu hatanın düzeltilmesi, Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile kesinleşir. Bu işlemin en geç, ertesini yarıyıl kayıt süresi içinde yapılmış olması gerekir.

Not Ortalamaları

Madde 18- Öğrencilerin not ortalamaları, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından hesaplanarak belirlenir.

Herhangi bir yarıyılın not ortalaması, o yarıyıldaki öğrencinin aldığı her dersin kredisi ile o, dersten alınan yarıyıl ders notu katsayısı çarpımları toplamı, kredi toplamına bölünerek bulunur. Elde edilen ortalama virgülden sonra iki haneli olarak gösterilir.

Genel not ortalaması, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmişinden itibaren alıp başarılı olduğu dersler esas alınarak hesaplanır. Lisansüstü öğrencilerinin ders yüklerini başarı ile tamamlamış sayılabilmesi için yüksek lisans öğrencilerinin genel not ortalamalarının en az 2.00, doktora yahut sanatta yeterlik öğrencilerinin genel not ortalamalarının ise en az 3.00 olması gereklidir.

Yüksek Lisans Programı

Madde 19- a) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Tezsiz yüksek lisans programlarının hangi enstitü anabilim yahut anasanat dallarında açılacağı Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi, Enstitü Kurulu'nun teklifi ve Üniversite Yönetim Kurulu'nun kararı ile belirlenir.

b) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş; öğrencinin başvurusu, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile yapılır.

TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Amaç ve Kapsam

Madde 20- a) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Bu program toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az 7 ders, en az bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer ve tez çalışması kredisiz olup, başarılı ve başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

b) Öğrencilerin alacağı derslerin toplam 7 krediyi aşmayan en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derlerinden; ayrıca, danışmanın uygun görmesi halinde, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile en çok 12 kredilik ders, diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

c) Lisans programına kayıtlı iken, lisans mezuniyet yılında, kendi lisans programının zorunlu kredi hesabına katılmamış olan lisansüstü derslerden en çok üçüne kaydolmuş ve başarılı olmuş olan öğrenciler, senato kararıyla bu dersleri tezli yüksek lisans ders yüküne saydırabilirler.

Süre

Madde 21- a) Tezli Yüksek lisans programını normal tamamlama süresi dört yarıyıldır. Bu süre 3 yarıyıldan az olamaz.

b) Tezli yüksek lisans eğitimi kredili derslerini tamamlama süresi en çok dört yarıyıldır. Bu süre sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin ilgili Enstitü ile ilişkisi kesilir.

c) Kredili derslerini başarıyla bitiren, ancak tez çalışmasını Madde 21-a'da belirtildiği üzere 4 yarıyıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye danışmanın ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla yapacağı gerekçeli önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu'nca tezini jüri önünde savunması için en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir.

Tez Danışmanı Atanması

Madde 22- a) En geç birinci yarıyılın sonuna kadar, öğrenci programda görevli öğretim üyeleri arasından çalışmak istediği iki danışman adayını sıralayarak ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığına bildirir. Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı bu öğretim üyelerinden birisini Enstitü Yönetim Kuruluna önerir ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile öğrencinin danışmanı kesinleşir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, tez danışmanının önerisi, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararı ile ikinci tez danışmanı 2. yarıyılın sonuna kadar atanabilir (ikinci tez danışmanı, diğer yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyelerinden veya Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yurtdışı yükseköğretim kurumlarında görev yapmakta olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve yabancı ülke vatandaşı Profesörlerden de olabilir). Danışman atanmaya kadar bu görev Enstitü Anabilim Dalı yahut Anasanat Dalı Başkanı tarafından yürütülür. Enstitü anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için bir tez konusunu en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar ilgili enstitüye önerir. Tez konusu önerisinin uygun görülmemesi halinde Enstitü Yönetim Kurulu değişiklik yapabilir.

b) Tez danışmanı, programda görevli öğretim üyelerinden seçilir. Zorunlu durumlarda Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın gerekçeli önerisi ve ilgili senato kararı ile belirlenen doktoralı öğretim görevlileri arasından da seçilebilir.

c) Önceki danışmanının görüşü de dikkate alınarak, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışman değişikliği yapılabilir.

Yüksek Lisans Tezinin Sonuçlanması

Madde 23- a) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci elde ettiği sonuçları ilgili enstitünün tez yazım kurallarına uygun olarak yazmak ve tezini jüri önünde savunmak zorundadır. Tez danışmanlarınca tezleri kabul edilen öğrenciler, Tez Yazım Kılavuzu'na göre hazırlanmış 5 adet tez ile birlikte tez savunma sınavına girmek üzere ilgili Enstitü Müdürlüğü'ne yazılı olarak başvururlar.

b) Yüksek lisans tez jürisi, ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile belirlenir. Jüri, tez danışmanından başka, biri aynı anabilim dalı içinden diğeri ise Artvin Çoruh Üniversitesi içindeki başka bir anabilim dalındaki öğretim üyelerinden veya başka bir yükseköğretim kurumunun ilgili anabilim dalından olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

c) Sınav Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından belirlenen gün, yer ve saatte (tezin jüri üyelerine teslim edildiği tarihten itibaren en erken 10 gün, en geç bir ay sonra) jüri üyeleri tarafından yapılır. Jüri toplantıları eksik üyeli yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan jüri toplantısı için durum bir tutanakla belirlenerek Enstitü Müdürlüğüne bildirilir ve en geç 15 gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir. Tez savunma sınav süresi en az 45 dakika, en çok 90 dakikadır. Yüksek lisans tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur.

d) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez savunması hakkında salt çoğunlukla "kabul", "red" veya "düzeltme" kararı verir. Bu karar ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'na tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili Enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi reddedilen öğrencinin ilgili Enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde tezini ilgili Enstitüye teslim ederek mümkünse aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

e) Öğrenci, başarıyla savunduğu ve ilgili yazım kurallarına uygun olarak yazıp ciltlettiği tezini Enstitü Kurulu tarafından belirlenen kopya sayısı kadar, sınava girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde ilgili Enstitüye teslim eder, aksi halde öğrencilikle ilişkisi kesilir.

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

Amaç ve Kapsam

Madde 24- a) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilgiyi uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz Yüksek lisans Programı, İkinci Lisansüstü Öğretimde de yürütülebilir. Bu program toplam 30 krediden az, 55 krediden fazla olmamak koşuluyla en az 10 adet ders ile Dönem Projesi Dersinden oluşur. Programda alınacak toplam kredi, ilgili Enstitü Kurulu tarafından belirlenir. Dönem projesi kredisiz olup 'başarılı' veya 'başarısız' olarak değerlendirilir. Öğrenci, Dönem Projesinin alındığı yarıyıl da bu derse kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Danışmanın uygun görmesi halinde Dönem Projesi Dersi iki yarıyıl da alınabilir.

Öğrencinin derslerini ve dönem projesini tamamlamasından sonra Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile belirlenen üç kişilik jüri tarafından yeterlik sınavına alınır. Bu sınavda öğrenciye aldığı dersler ve dönem projesi ile ilgili sorular sorulur. Sözlü olan bu sınav sonucunda jüri, başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir.

Sınav süresi en az 55 dakika olup, sınav sonucu Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından, yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye bir tutanakla bildirilir. Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci en geç üç ay sonra tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin ilgili Enstitü ile ilişkisi kesilir.

b) Öğrencinin alacağı derslerin en fazla 10 krediyi geçmeyen en çok üç tanesi lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir.

c) Lisans programına kayıtlı iken, lisans mezuniyet yılında, kendi lisans programının zorunlu kredi hesabına katılmamış olan lisansüstü derslerden en çok üçüne kaydolmuş ve başarılı olmuş olan öğrenciler, senato kararıyla bu dersleri tezsiz yüksek lisans ders yüküne saydırabilirler.

d) Öğretim elemanları tezsiz yüksek lisans programına kayıt yaptıramazlar.

Danışman Atanması

Madde 25- Tezsiz Yüksek Lisans Programı'nda, ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak öğretim üyelerinin belirlenmesi Madde 22'deki esaslara göre yapılır.

Süre

Madde 26- Tezsiz Yüksek Lisans Programı'nın dersleri, birbirini izleyen 4 yarıyıl içinde tamamlanır. Bu süre üç yarıyıldan az olamaz. Bu süre içinde Madde 21'de belirtilen esaslar dahilinde başarısız olunan dersleri tekrarlayabilmek için öğrenciye iki yarıyıl ek süre verilir. Bu süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilgili yönetmelikler uyarınca ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

DOKTORA PROGRAMI

Amaç ve Kapsam

Madde 27- a) Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdelerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır.

Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin,

- 1) Bilime yenilik getirme,
- 2) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
- 3) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

b) Doktora programı, yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az 7 adet ders, Yeterlik Sınavı, Tez Önerisi Savunması ve Tez Çalışmasından, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de toplam 42 krediden az olmamak koşuluyla en az 14 adet ders, Yeterlik Sınavı, Tez Önerisi Savunması ve Tez Çalışmasından oluşur.

c) Lisansüstü dersler, danışmanın görüşü, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden de seçilebilir. Ancak bu dersler toplam 12 krediyi geçmemelidir.

d) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

Süre

Madde 28- a) Doktora programını normal tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 8 yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise 10 yarıyıldır. Bu süre yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 7 yarıyıldan, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise 9 yarıyıldan daha az olamaz. İlgili yönetmelikler uyarınca başarısız olan öğrencinin, ilgili Enstitü ile ilişkisi bu süreden önce de kesilebilir.

b) Doktora programı kredili derslerini yüksek lisans derecesi ile kabul edilenlerden 4 yarıyıl içinde, lisans derecesi ile kabul edilenlerden ise 6 yarıyıl içinde başarı ile tamamlayamayan öğrencinin ilgili Enstitü ile ilişkisi kesilir.

c) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını, Madde 28-a'da belirtildiği üzere yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrencilerden sekiz yarıyıl sonuna kadar, lisans derecesi ile kabul edilen öğrencilerden 10 yarıyıl sonuna kadar, tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyenlere, danışmanın Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla yapacağı gerekçeli önerisi üzerine ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile tezini jüri önünde savunması için en çok 4 yarıyıl ek süre verilebilir.

Tez Danışmanı Atanması

Madde 29- a) Doktora tez danışmanı atanması madde 22-a ve 22-c'deki belirtilen esaslara göre yapılır.

b) Tez danışmanı programda görevli öğretim üyeleri arasından seçilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararı ile ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci tez danışmanı, diğer yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyelerinden veya Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yurtdışı Yükseköğretim Kurumlarında görev yapmakta olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve yabancı ülke vatandaşı bir Profesör de olabilir.

Yeterlik Sınavı

Madde 30- a) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğe sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

b) Doktora ders yükünü başarı ile tamamladığı Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'na ilgili Enstitü Müdürlüğüne bildirilen öğrenciler, Enstitü Yönetim Kurulu'na belirtilen tarihlerde yılda iki kez olmak üzere yapılan Doktora Yeterlik Sınavı'na tabi tutulurlar.

c) Yeterlik sınavları, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından önerilerek Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ve üç yıl süre ile görev yapan 5 kişilik Doktora Yeterlik Komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla biri öğrencinin tez danışmanı olmak üzere üç veya 5 kişiden oluşan sınav jürileri kurar. jüri üyeleri öğretim üyeleri (Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yurtdışı Yükseköğretim Kurumlarında görev yapmakta olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve yabancı ülke vatandaşı Profesörler görevlendirilebilir) arasından seçilir.

d) Tez savunma sınavı en az 60 dakika, en çok 120 dakika süreli, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez çalışmasının sunulması dinleyicilere açık olarak yapılır. Jüri üyeleri tarafından öğrenciye tezi ile ilgili veya gerekirse tez dışından sorular sorulabilir.

e) Doktora Yeterlik Sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Doktora Yeterlik Komitesi, sınav jürisinin önerilerini ve öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

f) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, bir sonraki dönemde tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

g) Doktora Yeterlik Komitesi, yeterlik sınavını başaran, ders yükünü tamamlamış olsa bile Madde 28-b'de öngörülen duruma düşmemesi koşuluyla, yüksek lisans derecesi ile kabul edilen bir öğrencinin 4 üncü yarıyıldan, lisans derecesi ile kabul edilen bir öğrencinin ise 6 ncı yarıyıldan sonra da fazladan ders veya dersler almasını isteyebilir. Fazladan alınacak ders veya dersleri yüksek lisans derecesi ile kabul edilen bir öğrencinin 6 ncı yarıyılın sonuna, lisans derecesi ile kabul edilen bir öğrencinin ise 8 inci yarıyılın sonuna kadar başarıyla tamamlayamayan öğrencinin ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

Tez İzleme Komitesi

Madde 31- a) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile bir ay içinde bir Tez İzleme Komitesi oluşturulur.

b) Tez İzleme Komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka ilgili enstitü anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanın olması durumunda, ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

c) Tez İzleme Komitesi'nin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez Önerisi Savunması

Madde 32- a) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç 6 ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini Tez İzleme Komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, danışmanın kontrolünde hazırladığı Tez Önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az 15 gün önce komite üyelerine dağıtılır.

b) Tez İzleme Komitesi, öğrencinin sunduğu Tez Önerisi Savunması hakkında salt çoğunlukla "kabul" veya "red" kararı verir. Bu karar Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nca tez önerisini izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

c) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir Tez İzleme Komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde; danışman ve tez konusu değiştiren bir öğrenci ise 6 ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

d) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için "Tez İzleme Komitesi". Ocak - Haziran ve Temmuz - Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir yıl sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından "başarılı" veya "başarısız" olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Doktora Tezinin Sonuçlandırılması

Madde 33- a) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları, ilgili Enstitünün Tez Yazım Kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

b) Tez danışmanınca tezi kabul edilen öğrenci, tez sınavına girmek için Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'na başvurur. Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı, tez jürisi önerisi ile birlikte 6 adet tezi ilgili enstitüye iletir.

c) Doktora tezi jürisi, ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile belirlenir. Jüri, üçü öğrencinin Tez İzleme Komitesi'nde yer alan öğretim üyeleri ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi (Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yurtdışı Yükseköğretim Kurumlarında görev yapmakta olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve yabancı ülke vatandaşı Profesörler görevlendirilebilir) olmak üzere 5 asıl, iki yedek üyeden oluşur. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren kişisel "Tez Değerlendirme Raporları"nı hazırlar ve en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından belirlenen gün, yer ve saatte yapılır. Jüri toplantıları eksik üyeli yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan jüri toplantısı için durum bir tutanakla belirlenerek, ilgili Enstitü Müdürlüğüne bildirilir ve en geç 15 gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

d) Tez savunma sınavı en az 60 dakika, en çok 120 dakika süreli, tez çalışmasının sunulması ile soru-cevap bölümünden oluşur. Tez çalışmasının sunulması dinleyicilere açık olarak yapılır. Jüri üyeleri tarafından öğrenciye tezi ile ilgili veya gerekirse tez dışından sorular sorulabilir.

e) Jüri üyeleri, dinleyicilere kapalı olarak, tez savunma sınav sonucunu, kendi aralarında yapacakları bir değerlendirme ile "kabul", "düzeltme" veya "red" şeklinde salt çoğunlukla karara bağlarlar ve durumu, ekinde kişisel Tez Değerlendirme Raporları bulunan bir tutanakla belirlerler. Jürinin kararı ve gerekçeli raporu ile kişisel Tez Değerlendirme Raporları, üç gün içinde ilgili Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından enstitüye gönderilir.

f) Tezi hakkında "düzeltme" kararı verilen öğrenciye, ilgili jürinin önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararı ile düzeltmeler ve eksikliklerin tamamlanması için en çok 6 aylık ek süre verilir. Bu süre içinde gerekli düzeltmeleri yapan öğrenci usulüne uygun olarak mümkünse aynı jüri tarafından yeniden tez savunma sınavına alınır. Bu sınavda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

g) Öğrenci, başarıyla savunduğu ve ilgili yazım kurallarına uygun olarak yazıp ciltlettiği tezini Enstitü Kurulu tarafından belirlenen kopya sayısı kadar, sınavı girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde ilgili Enstitüye teslim eder, aksi halde Enstitü ile ilişkisi kesilir.

SANATTA YETERLİK PROGRAMI

Amaç ve Kapsam

Madde 34- a) Sanatta Yeterlik eğitimi, bir lisans, yüksek lisans ya da buna eşdeğer bir çalışma üzerine yapılan ve bir sanat alanında gerekli kurumsal ve uygulamalı bilgi ve becerileri kazandırmayı ve özgün bir sanat eseri ortaya konulması ile müzik ve sahne sanatlarında özgün ve üst düzeyde bir yaratıcılık ve uygulama sergilemeyi amaçlayan, bilimde doktora eğitimine denk bir eğitimidir.

b) Sanatta Yeterlik eğitimi, yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az 7 adet ders ve uygulamalar ile Yeterlik Sınavı, Tez Çalışması ya da özgün bir Sergi, Proje, Resital, Konser ve Temsil gibi çalışmalardan, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de toplam 42 krediden az olmamak koşuluyla en az 14 adet ders ve uygulamalar ile Yeterlik Sınavı, Tez Çalışması ya da özgün bir Sergi, Proje, Resital, Konser ve Temsil gibi çalışmalardan oluşur.

c) En çok 12 kredilik lisansüstü ders, danışmanın görüşü Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden de seçilebilir.

d) Sanatta Yeterlik öğrencinin alacağı lisans dersleri ders yüküne ve sanatta yeterlik kredisine sayılmaz.

Süre

Madde 35- a) Sanatta yeterlik programını normal tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için 8 yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise 10 yarıyıldır. Bu süre yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 7 yarıyıldan, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise 9 yarıyıldan daha az olamaz. İlgili yönetmelikler uyarınca başarısız olan öğrencinin, ilgili enstitü ile ilişkisi bu süreden önce de kesilebilir.

b) Öğrencilerden; kredili derslerini, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenlerden 4 yarıyıl içinde, lisans derecesi ile kabul edilenlerden ise 6 yarıyıl içinde başarı ile tamamlayamayanların veya Madde 18'de öngörülen en az genel not ortalamasını tutturamayanların ilgili Enstitü ile ilişkisi kesilir.

c) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez yahut sanat eseri önerisi kabul edilen, ancak tez yahut sanat eseri çalışmasını Madde 28-a'da belirtildiği üzere yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrencilerden sekiz yarıyıl sonuna, lisans derecesi ile kabul edilen öğrencilerden 10 yarıyıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez yahut sanat eseri sınavına giremeyen bir öğrenciye; danışmanın, Enstitü Anasanat Dalı Başkanlığı aracılığıyla yapacağı gerekçeli öneri üzerine ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile tezini yahut sanat eserini jüri önünde savunması ya da sunması için en fazla 4 yarıyıl ek süre verilebilir.

Tez Ya da Sanat Eseri Danışmanı Atanması

Madde 36- a) Sanatta yeterlik tez ya da sanat eseri danışmanı atanması Madde 22-a ve 22-c'de belirtilen esaslara göre yapılır.

b) Tez ya da sanat eseri danışmanı programında görevli öğretim üyeleri arasından seçilir. İkinci tez danışmanı, doktora yahut sanatta yeterlik derecesine sahip (Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yurtdışı Yükseköğretim Kurumlarında görev yapmakta olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve yabancı ülke vatandaşı Profesörler görevlendirilebilir) bir öğretim görevlisi de olabilir.

Sanatta Yeterlik Sınavı

Madde 37- Sanatta Yeterlik Sınavı'nın amacı, sanatta yeterlik derslerini ve ilgili uygulamaları başarıyla tamamlayan öğrencinin temel konular ve sanatta yeterlik çalışmasıyla ilgili konularda derinliğe sahip olup olmadığını sınamasıdır. Sanatta Yeterlik Sınavları yılda iki kez yapılır. Bu sınavın koşulları, zamanı, jüri üyelerinin belirlenmesi, sınavın kapsamı ve yürütülüş şekli için bu yönetmelikte belirtilen Doktora Yeterlik Sınavı ve sonuçları ile ilgili hükümler uygulanır.

Yabancı uyruklular, kendi anadili dışındaki diğer yabancı dillerden veya Türkçe'den sınava tabi tutulurlar. Yabancı uyruklu öğrencilerin yabancı dil sınavlarının nasıl yapılacağı Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenir.

Sanatta Yeterlik Tezi Ya da Sanat Eseri Çalışması

Madde 38- a) Sanatta Yeterlik derslerini ve ilgili uygulamaları başarıyla tamamlayıp sanatta yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için; öğrencinin kendi görüş ve önerileri de alınarak danışmanı, ilgili anasanat dalı başkanı ve o anasanat dalında görevli başka bir öğretim üyesinden oluşacak bir "Sanatta Tez yahut Sanat Eseri" Belirleme Komitesi'nce öğrencinin tez çalışması mı yoksa sanat eseri çalışması mı yapacağı belirlenerek enstitüye önerilir. Bu öneri Enstitü Yönetim Kurulu'nce karara bağlanır.

b) Sanatta yeterlik tez çalışması yapmasına karar verilen öğrenciler için, bu yönetmelikte doktora öğrencilerine ilişkin olarak belirtilen "Tez İzleme Komitesi", "Tez Önerisi Savunması", "Doktora Tezinin Sonuçlandırılması" alt başlıkları altında belirtilen işlem ve hükümler aynen uygulanır.

c) Sanat Eseri çalışması yapılmasına karar verilen öğrenciler için;

1) Her öğrenci için ayrı bir Sanat Eseri Çalışması İzleme Komitesi oluşturulur. Bu komitenin oluşturulmasında ve çalışma usullerinden doktora öğrencileri için bu yönetmelikte belirtilen işlem ve hükümlere uyulur.

2) Öğrencinin yapacağı sanat eseri çalışmasının mahiyeti, içeriğini ve gerekirse, yönetimini içeren bir "Sanat Eseri Çalışması Önerisi" danışmanı gözetiminde öğrenci

tarafından yazılarak Anasanat Dalı Başkanlığınca Enstitüye önerilir. Enstitü Müdürü'nün onayı ile öneri kesinleşir.

3) Sanat eseri çalışmasının tamamlanmış sayılması için öğrenci, danışmanı gözetiminde çalışmasını açıklayan ve belgeleyen yazılı bir metin hazırlar. Bu metin ilgili Enstitü'nün tez yazım kılavuzuna uygun olarak yazılıp karton kaplı ciltlenmemiş biçimde 6 kopya halinde Enstitü Anabilim Dalı Başkanlığı vasıtasıyla enstitüye iletilir. Ancak; bu metin bir tez olmayıp, sanat dalının ve o daldaki çalışmanın özelliğine göre değişebilen, bazı durumlarda ortaya konan orijinal bir sanat eserini, hazırlanan üst düzeyde bir sergiyi, resitali, ya da temsili açıklayan bir ön rapor niteliğindedir.

4) Sanat Eseri çalışmasının sonuçlandırılması ile ilgili diğer tüm hususlar bu yönetmelikte "Doktora Tezinin Sonuçlandırılması" alt başlığında belirtilen işlem ve hükümlere göre yapılır. Ancak burada "Tez" in yerini "Sanat Eseri" alır. Sanat Eseri ise, yazılı orijinal bir çalışma olabileceği gibi, uygulamalı olarak sunulan resital, temsil vb. olabilir. Resital, temsil vb. durumlarda öğrencinin hazırladığı üst düzeyde bir sanat eserini jüri önünde icra etmesi ve savunması istenir.

Mezuniyet ve Diploma

Madde 39- Herhangi bir lisansüstü programın bütün gereklerini başarıyla tamamlayan bir öğrencinin mezuniyeti için aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerin enstitüye eksiksiz teslim edilmiş olması gerekir:

- 1) Enstitü Kurulunca belirlenen sayıda basılmış ve ciltlenmiş, tez yada sanat eseri raporu yahut sanatta yeterlik eser çalışması raporu,
- 2) Enstitü Kurulunca tez tesliminde istenen belgeler,
- 3) Savunma sınavı ya da yüksek lisans yeterlik sınavı jüri raporları ve tutanakları.

İlgili bütün belge ve bilgiler enstitüye ulaştıktan sonra öğrencinin dosyası Enstitü Yönetim Kurulu'na incelenir ve mezuniyet için bütün koşulları eksiksiz yerine getiren öğrencinin mezuniyetine karar verilir. Mezuniyetine karar verilen öğrenciye kayıtlı bulunduğu eğitim düzeyi ve bilim ya da sanat dalının adı ve özelliğine göre verilen diplomalarda;

- a) Yüksek lisans diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı,
  - b) Doktora diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın adı ve varsa verilen unvan,
  - c) Sanatta Yeterlik diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu enstitü sanat dalındaki programın onaylanmış adı,
- belirtilir.

Diplomalarda, Enstitü Müdürü ve Rektör'ün imzası bulunur.

Lisansüstü Öğrencilerin Yükümlülükleri

Madde 40- Lisansüstü programlarının herhangi bir aşamasındaki öğrenciler, lisans öğrencilerinin tabi olduğu disiplin yönetmeliğine tabidirler.

Madde 41- Bu yönetmelik hükümlerine göre Enstitü ile ilişkisi kesilen öğrenciler, aynı Enstitünün aynı Anabilim Dalına tekrar başvuramazlar ve kayıt yaptırılmazlar. Ancak kendi isteğiyle kaydını sildiren öğrencilere bu hüküm uygulanmaz.

Lisansüstü Öğrencilere İzin Verilmesi

Madde 42- a) Lisansüstü öğrencilere Enstitü Yönetim Kurulunun Kararı ile, araştırma veya öğrenim amacıyla süreli olarak yurt dışına gitme veya görevlendirilme halinde en fazla iki yarıyla kadar; zorunlu olarak askere gitme durumunda askerlik süresince; öğretime devamı engelleyen bir Devlet kurumunda veya özel bir kuruluştaki çalışanlara bir yarıyla kadar; doğal afet halinde en fazla iki yarıyla kadar; birinci derece yakınlarından birinin ölümü durumunda bir yarıyla kadar; derslerin ilk günü ile derslerin son günü arasında kesintisiz iki ay süreyle sağlık kurulu raporu ile hastalığını belgeleyen öğrencilere en fazla iki yarıyla kadar izin verilebilir. Bunun dışında ilgili Senato Kararına uygun olarak alınan sağlık raporları, özür sınavlarına girme ve tez süresine eklenme amacıyla kullanılabilir. Bu süreler hiçbir suretle uzatılamaz. Bir öğrenciye her ne sebeple olursa olsun, toplam mazeretleri sebebiyle üç yarıyıldan daha fazla izin verilemez. Yabancı dil aşamasındaki lisansüstü öğrencilerine, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından verilen zorunlu izinler dışında en fazla iki yarıyıl izin verilebilir.

b) İzin istekleri gerekçeli dilekçe ve belgelerle birlikte yarıyıl başında ve derse yazılma süreleri bitmeden önce ilgili Enstitü Müdürlüklerine yapılır. Ani hastalık ve beklenmedik haller dışında bu süreler bittikten sonra yapılacak başvurular işleme konulmaz.

Madde 43- Ortaöğretim alan öğretmenlerinin yetiştirilmesi amacıyla yönelik olarak iki tür program düzenlenebilir:

- a) Öğrenim süresi 5 yıl olan Lisans programları
- b) Tezsiz Yüksek Lisans programı

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Öğretmen Atamalarında kabul ettiği alanlardan mezun olan ve Tezsiz Yüksek Lisans programını bitirenlerden atama kabul edeceğini ilan ettiği programlardan mezun olan öğrencilere, ilgili ortaöğretim alanında öğretmen olarak yetiştirmek amacıyla üç yarı yıla eşdeğer bir süreyi kapsayan Tezsiz Yüksek Lisans programları düzenlenir.

Ortaöğretim Alan öğretmenlerinin yetiştirilmesi amacı ile düzenlenen Tezsiz Yüksek Lisans programlarına ilişkin giriş ve mezuniyet şartları ile bu programların

yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar Üniversiteler Arası Kurulun görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.

Yurtdışı Üniversitelerle Öğrenci Mübadelesi

Madde 44- Artvin Çoruh Üniversitesi ile yurt dışındaki bir üniversite arasında yapılan anlaşmalar (Avrupa Birliği, Socrates, Erasmus ve benzeri) uyarınca, öğrenci değişimi programı çerçevesinde, yurt dışındaki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir. Bu öğrencilerin kayıtları bu süre içerisinde Artvin Çoruh Üniversitesi'nde devam eder ve bu süre eğitim-öğretim süresinden sayılır. Bu öğrenciler o dönem için Artvin Çoruh Üniversitesinde almaları gereken dersler yerine, okuduğu üniversitede aldıkları derslerden sorumlu sayılırlar. Bu derslerin seçimi, öğrenci danışmanlarının nezaretinde yapılarak, ilgili Anabilim Dalı Başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile kesinleşir. Bu derslerden alınan notlar, bu Yönetmeliğin not sistemine çevrilerek öğrenci kütüğüne işlenir ve akademik ortalamaya katılır. Öğrencinin almış olduğu bu derslerden başarısız olduğu dersler varsa, onların yerine, Artvin Çoruh Üniversitesinde almadığı dersler arasından, danışmanının uygun göreceği ve Anabilim Dalı Başkanının önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulunca onaylanan dersleri alır.

Aynı mübadele kapsamında, mübadil üniversiteden gelen öğrencilere de, Üniversitemizde okudukları süre içerisinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır ve aldıkları dersler için kendilerine transkript verilir.

Madde 45- Bu yönetmelikte bulunmayan hususlarda "Artvin Çoruh Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim – Öğretim, Sınav Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliği" hükümleri uygulanır.

Geçici Maddeler

Geçici Madde 1- Madde 6-a ve 6-b'de belirtilen lisansüstü programlara kayıt için aranan not şartları bu yönetmeliğin Resmi Gazete'de yayınlanmasından sonra uygulanır.

Geçici Madde 2- Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalı'nda kayıtlı olan öğrencilerden Yüksek Lisans Tez aşaması dışındakiler bu yönetmelik hükümlerine tabidirler. Bu konuda ortaya çıkacak sorunların çözümünde Enstitü Yönetim Kurulu yetkilidir.

Yürürlük

Madde 46- Bu yönetmelik resmi gazetede yayını tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 47- Bu yönetmelik hükümlerini Artvin Çoruh Üniversitesi Rektörü yürütür.